

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก. สังคมมิติ (Sociometry) : รายงานการวิจัยฉบับที่ 2. [ม.ป.ท.], 2503.

สมโภชน์ สุขวัฒนา และคนอื่น ๆ. "มิลิวเทอราปีในแผนกจิตเวชผู้ใหญ่ โรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา." วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 23 (ธันวาคม 2521): 446-454.

อนนต์ อนันตรังสี. หลักการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุนทรกิจ, 2517.

วิทยานิพนธ์

ทองพูล บุญอึ้ง. "การศึกษารูปร่างทางสังคมมิติ (Sociometric Status) มโนภาพแห่งตน (Self-Concept) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516.

บังอร เสกนันท. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง "ตน" อย่างที่คิดว่าตนเป็น และ "ตน" อย่างที่คิดว่าอยากจะเป็น ของเด็กวัยรุ่นอายุ 12-16 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนง จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2512." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514.

สิทธิโชค วรานุสันติกุล. "การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตนและความ
เขาใจในการอ่านของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514.

สุนทร ชนาสนะ. "การศึกษาเด็กที่เพื่อนชิงช้า (Rejectees) และผลของการให้คำปรึกษา
(Counseling) ที่มีต่อการปรับตัวทางสังคมของเด็กเหล่านั้น." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516.

ไสว สกลใส. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพสันโดษ ความเกรงใจและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2517.

วิมล โรจนวีระ. "การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคมและการปรับตัวระหว่างเด็ก
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513.

ภาษาอังกฤษ

Books

Anastasi, Anne. Psychological Testing. 3d ed. New York : Macmillan
Co., 1969.

Ausubel, David P. Theory and Problems of Adolescent Development.
New York : Grune and Stratton, 1954.

Cohn, Benjamin, et al. "Group Counseling : An Orientation," in
Reading in Group Work, pp. CHN-1A-CHN-4A. Edited by John W.
Orton. New York : A Division of Associated Educational
Services, [n.d.].

- Gordon, Ira J. Human Development. Bombay : D.B. Taraporevale, Sons and Co., 1970.
- Gronlund, Norman Edward. Sociometry in the Classroom. New York : Harper, 1959.
- Gulley, Halbert E. Discussion, Conference, and Group Process. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1960.
- Keltner, John W. Group Discussion Processes. New York : Longmans, Green and Co., 1957.
- Koppitz, Elizabeth M. "The Bender Test and Emotional Disturbances in Young Children." in The Bender Gestalt Test for Young Children, pp. 123-131. Edited by Elizabeth M. Koppitz. New York : ~~Grupe~~ and Stratton, 1963.
- Luft, Joseph. Group Processes : An Introduction to Group Dynamics. 2d ed. Palo Alto, Calif. : Mayfield Publishing Co., 1970.
- Ogdon, Donald P. "Projective Drawings." in Psychodiagnostics and Personality Assessment : A Handbook/Second Edition, pp.65-102. Edited by Donald P. Ogdon. Los Angeles, Calif. : Western Psychological Services, 1967.
- Ohlsen, Merle M. "Counseling Within a Group Setting." in Reading in Group Work, pp. OHL-1B-OHL-6B. Edited by John W. Orton. New York : A Division of Associated Educational Services, [n.d.].

- Rabin, A.I. "Projective Methods : An Historical Introduction." in Projective Techniques in Personality Assessment, pp.1-17. Edited by A.I. Rabin. New York : Springer Publishing Company, 1968.
- Roger, Carl R. Carl R. Rogers on Encounter Group. New York : Harper and Row Publishers, 1970.
- Strang, Ruth. Counseling Technique in College and Secondary School. New York : Harper and Brothers, 1949.
- Turney, Billy, and Rabb, George. Research in Education : An Introduction. Hinsdale, Illinois : Dryden Press, 1971.
- Verville, Elinor. Behavior Problems of Children. London : W.B. Saunder Co., 1968.

Articles.

- Arbuckle, D.S., and Boy, A.V. "Client-Centered Therapy in Counseling Students with Behavior Problems." Journal of Counseling Psychology 8 (November 1961) : 136 - 139.
- Denny, James M. "Art Counseling in Educational Settings." Personnel and Guidance Journal 48 (October 1969) : 119 - 126.
- Drachnik, Cay. "A Historical Relationship Between Art Therapy and Art Education and the Possibilities for Future Integration." Art Education 29 (November 1976) : 16-19.

- Khulen, R.G., and Bretsch, H.S. "Sociometric Status and Personal Problems of Adolescents." Sociometry 10 (October 1947) : 122-132.
- Laxer, R.M., et al. "Counseling Small Groups of Behavior Problem Student in Junior High School." Journal of Counseling Psychology 14 (November 1967) : 454-457.
- Leib, Jere W., and Snyder, William U. "Effects of Group Discussions on Underachievement and Self-Actualization." Journal of Counseling Psychology 14 (May 1967) : 282-285.
- Marks, Stephen E.; Conrey, Robert E. and Foster, Stephen F. "The Marathon Group Hypothesis-An Unanswered Question." Journal of Counseling Psychology 20 (March 1973) : 185-187.
- Miller, K.M., and Biggs, J.B. "Attitude Change Through Undirected Group Discussion." Journal of Educational Psychology 49 (August 1958) : 224-228.
- Siperstein, Gary N.; Bak, John J. and Gottlieb, Jay. "Effects of Group Discussion on Children's Attitudes Toward Handicapped Peers." Journal of Educational Research 70 (January-February 1977) : 131-134.
- Westney, Ouida Elaine. "The Comparative Effects of a Group Discussion Program and a Lecture Program on the Self Concept, Attitudes Toward Pregnancy and Manifest Anxiety of Unwed, Primigravid Negro Adolescent Girls." Dissertation Abstracts International 33 (1972) : 91-A.

ภ ๑ ค ๕ น ๑ ก

ภาคผนวก ก.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่ม

2. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum (X - \bar{X})^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของค่าแตกต่างระหว่างคะแนนและค่าเฉลี่ยของคะแนน

N แทน จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่ม

3. การทดสอบค่าที (t-Test) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S^2(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{df}}} \quad \text{ที่ } df = N-1$$

เมื่อ t แทน อัตราส่วนวิกฤติ

$\bar{X}_1$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนของการทดสอบครั้งหลัง

$\bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนของการทดสอบครั้งแรก

$S^2(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

N แทน จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่ม

4. คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ใช้สูตร

$$s(\bar{x}_1 - \bar{x}_2) = \sqrt{s^2_{\bar{x}_1} + s^2_{\bar{x}_2} - 2r_{12} s_{\bar{x}_1} s_{\bar{x}_2}}$$

- เมื่อ $s(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
- $s_{\bar{x}_1}, s_{\bar{x}_2}$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของคะแนนของการทดสอบครั้งหลังและการทดสอบครั้งแรกตามลำดับ
- r_{12} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างคะแนนจากการทดสอบครั้งแรกและการทดสอบครั้งหลัง

5. คำนวณค่า ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของคะแนน ใช้สูตร

$$s_{\bar{x}} = \frac{S.D.}{\sqrt{N - 1}}$$

- เมื่อ $s_{\bar{x}}$ แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยของคะแนน
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- N แทน จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่ม

6. คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนน (Product-Moment Correlation) ใช้สูตร

$$r_{12} = \frac{\sum xy}{\sqrt{\sum x^2 \sum y^2}}$$

- เมื่อ r_{12} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างคะแนนจากการทดสอบครั้งแรกและการทดสอบครั้งหลัง
- x แทน ค่าแตกต่างระหว่างคะแนนจากการทดสอบครั้งแรกกับค่าเฉลี่ย

- y แทน ค่าแตกต่างระหว่างคะแนนจากการทดสอบครั้งหลัง
กับค่าเฉลี่ย
- Σxy แทน ผลรวมของผลคูณของ x กับ y
- Σx^2 แทน ผลรวมกำลังสองของ x
- Σy^2 แทน ผลรวมกำลังสองของ y

7. ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสำรวจเพื่อประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม ไซสุทร

$$r_{tt} = \frac{2r_{xy}}{1 + r_{xy}}$$

- เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเที่ยง
- r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนระหว่าง
คะแนนข้อดี (x) กับคะแนนข้อ (y) ของ
แบบสำรวจ

ภาคผนวก ข.

- แบบทดสอบสังคมมิติ
- แบบวัดทัศนคติในทัศนคติฉบับวัดตนตามอัตภาพ
- แบบสำรวจเพื่อประมาณค่าการปรับตัวอย่างสังคม

แบบทดสอบสังคมมิติ

ชื่อและนามสกุล ..... ชั้น ..... อายุ .....

ถ้าครูจะจัดชั้นเรียนใหม่ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกที่นั่งเรียนได้ตามความพอใจ เพื่อนักเรียนจะได้นั่งใกล้ ๆ เพื่อนที่นักเรียนรักและชอบมากที่สุด จะได้ปรึกษาเรื่องการเรียน หรือทำงานร่วมกัน นักเรียนจะเลือกเพื่อนที่มีชื่อต่อไปนี้คือ
(เขียนชื่อและนามสกุลเพื่อน)

เลือกเป็นอันดับแรก (รักและชอบมากที่สุด) คือ .....

อันดับ 2 คือ .....

อันดับ 3 คือ .....

หมายเหตุ

1. ให้นักเรียนเลือกเขียนชื่อเฉพาะเพื่อนที่เรียนอยู่ในห้องนี้เท่านั้น รวมทั้งเพื่อนที่ไม่ได้มาเรียนในวันนี้ด้วย
2. พยายามเขียนให้ครบทั้ง 3 อันดับ
3. ชื่อที่นักเรียนเขียนนี้ จะถือเป็นความลับ (เพื่อน ๆ ของนักเรียนหรือครูอื่น ๆ จะไม่เห็น)
4. พยายามเขียนความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน และไม่ตามหรือมองเพื่อนอื่น ๆ

แบบวัดทัศนคติส่วนบุคคลตามอัตภาพ

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้สึกและความคิดบางประการของนักเรียน
แต่ละข้อมไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด คำตอบที่ดีที่สุด คือ คำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของ
นักเรียน

การตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนตอบในกระขาคำตอบ โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
ที่ต้องการ จะตอบในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ 5 ช่อง แต่ละช่องมีตัวเลข 1-5
กำกับไว้ ดังนี้

	1	2	3	4	5
(0)					
(00)					
(000)					

เกณฑ์การเลือกตอบ

- กาที่ช่อง 1 เมื่อข้อความนั้น ไม่เป็นความจริง สำหรับนักเรียนเลย
 กาที่ช่อง 2 เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน เพียงเล็กน้อย
 กาที่ช่อง 3 เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน ราวครึ่งหนึ่ง
 กาที่ช่อง 4 เมื่อข้อความนั้น ส่วนใหญ่เป็นความจริง สำหรับตัวนักเรียน
 กาที่ช่อง 5 เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียน มากที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

(๐) ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจ ถ้ามีใครมาขอรองให้ช่วยเหลือเขาในสิ่งที่ข้าพเจ้าถนัด

เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว ก็พิจารณาคำว่านักเรียนเองว่า ข้อความนี้ตรงกับสภาพความจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด สมมติว่าข้อความนี้ตรงกับความจริงของนักเรียนที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ไปกาตอบในช่อง 5 ดังนี้

	1	2	3	4	5
(๐)					✓

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตอบ

- 1) การกาเครื่องหมาย ✓ ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่อ่านในแบบสอบถามหนึ่ง ๆ นักเรียนจะกาได้เพียงช่องเดียวเท่านั้น
- 2) นักเรียนไม่ควรจะเสียเวลาอยู่กับข้อใดข้อหนึ่งนานเกินไป จงตอบให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนที่เกิดขึ้นครั้งแรก
- 3) อย่าขีดหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบสอบถาม
- 4) คำตอบของนักเรียนจะไม่กระทบกระเทือนต่อนักเรียนแต่อย่างใด ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม นักเรียนรู้สึกเป็นอิสระที่จะตอบตามความจริง

ขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียน

1. เพื่อนร่วมชั้นเรียนชอบความคิดของ
ข้าพเจ้า
2. ผู้ใหญ่เคยชมข้าพเจ้าว่ามีปฏิภาณดี
3. ข้าพเจ้าชอบโตเถียงควยเหตุผลมาก
กว่าอารมณ์
4. ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมส่หรือกีฬา
5. ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำ
อะไร
6. ข้าพเจ้าชอบทำงานอย่างช้า ๆ และ
บางทีก็คิดนอกเรื่องงานที่กำลังทำอยู่
7. ข้าพเจ้าชอบนั่งคิดฝันอยู่คนเดียว
8. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าหมอง โดย
ไม่ทราบสาเหตุ
9. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองเป็นคนเจ้าอา
วรณ์
10. ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกว่าจะทำคะแนนใน
การสอบไม่ได้ดี
11. ข้าพเจ้าเรียนและเล่นเป็นเวลา
12. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทุกครั้ง
13. ข้าพเจ้าไม่นิยมการขยันตอนใกล้สอบ
แต่นิยมการทบทวนไปเรื่อย ๆ ตลอด
ปี
14. ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกคนสำคัญคนหนึ่ง
ของครอบครัว
15. พ่อแม่มุ่งหวังในตัวข้าพเจ้ามาก
16. ข้าพเจ้ามีเรื่องกุ่มใจอยู่บ่อย ๆ
17. บางครั้งเมื่ออยู่คนเดียวข้าพเจ้านึกกลัว
ขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล
18. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนตื่นเต้นตก
ใจง่าย
19. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนเซื่องช้า
20. ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการทำงานอย่างเอา
จริงเอาจังของคนชั้นหนึ่ง แต่ข้าพเจ้า
ชอบทำอย่างละนิกนอยแต่หลายชั้น
21. ข้าพเจ้ารักใคร่ปรองคองกับพี่และน้อง
เป็นอย่างมาก
22. พ่อและแม่ของข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่
กันดี
23. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเล่นกีฬา
24. เมื่อเรียนจบชั้นนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะเรียน
ต่ออีก
25. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีสุขภาพดี
26. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าอ่อนเพลียง่าย
27. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า จะเข้ากับเพื่อนไม่ได้
28. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองไม่มีอะไร
ก็เลย
29. เมื่อข้าพเจ้าทำอะไรไม่สำเร็จ ข้าพเจ้า
รู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง
30. ถึงแม้ข้าพเจ้าจะขยันเรียนมากกว่านี้
ข้าพเจ้าก็คงจะเรียนหนังสือไม่ได้ดีเท่า
คนอื่นที่เคยชนะข้าพเจ้า

31. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเอง เป็นนักเรียนที่ดี
ของโรงเรียน
32. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเอง เป็นลูกที่ดีของ
พ่อแม่
33. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีหน้าตาที่สวยงาม
34. ข้าพเจ้าเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว
35. ข้าพเจ้าชอบยิ้มแย้มทักทายคนอื่น
36. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีความสามารถ
หลายด้าน แต่ข้าพเจ้าก็ไม่อยากแสดง
ให้ผู้อื่นรู้เพราะเกรงว่าคนอื่นจะถูก
ใหญ่ขึ้นรู้
37. ข้าพเจ้าเป็นคนซื่อสัตย์ และประหม่า
เมื่อเข้าสังคม
38. ข้าพเจ้ามีความพอใจที่จะได้คุยตาม
ลำพังห่างไกลจากคนอื่น
39. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเสียเวลาและ
กำลังช่วยเหลือคนอื่นทำงาน เพราะ
ข้าพเจ้าถือว่าเอาเวลาเหล่านั้นมา
ช่วยเหลือครอบครัวและตนเองดีกว่า
40. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึก โกรธเมื่อมีคน
มาขัดขวางความประสงค์ของข้าพเจ้า
ถึงแม้ว่าเขาจะมีเหตุผลที่ดีก็ตาม
41. ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง
42. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีสุขภาพสมบูรณ์
43. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีความตั้งใจ และมีความ
เชื่อมั่นในตัวเองในการพูด การทำ
งานกับคนอื่นโดยไม่กลัวว่าจะผิด
44. ข้าพเจ้าสนใจและชอบการผจญภัย
45. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่เสมอ
46. มีบ่อยครั้งมากที่ข้าพเจ้าจะยกย่องคน
อื่นเกี่ยวกับผลงานหรือความสามารถ
พิเศษที่เขาทำ
47. ข้าพเจ้าเคยคิดดูถูกคนอื่น
48. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเห็นเพื่อน
ได้ดีกว่า เช่น ได้คะแนนดีกว่า เล่น
กีฬาเก่งกว่า มีข้าวของดี ๆ ไซ้เป็นต้น
49. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเมื่อสามารถเข้า
หาญให้เพื่อน โกรธได้
50. ข้าพเจ้าชอบทำ งานคนเดียวมากกว่าทำ
ร่วมกับเพื่อนเพราะคิดว่ายิ่งมีคนยิ่ง
ทำให้ยุ่ง
51. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในงานที่มีคนมาก
52. เมื่อมีปัญหาที่แก้เองไม่ได้ ข้าพเจ้าจะ
ถามและขอคำแนะนำจากผู้ใหญ่
53. มีบ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือสิ่งของ
หรือแนะนำวิธีแก้ปัญหาให้แกคนอื่น
54. ข้าพเจ้าสามารถทำตัวเข้ากับคนทุกประเภท
ได้ไม่ว่าจะเป็นชั้นสูงหรือชั้นต่ำ
55. เพื่อนส่วนมากนิยมชมชอบข้าพเจ้า
56. ข้าพเจ้าไม่ต้องการเป็นมิตรกับคนอื่น
เพราะคิดว่า เขาไม่ชอบข้าพเจ้า
57. คนอื่นประนามข้าพเจ้าว่าเซ่อซ่า
58. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสติปัญญาดีกว่าเพื่อน

59. ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกว้ากทางใจ เมื่อมี
ใครมาโต้แย้งข้าพเจ้า ถึงแม้ว่าเขา
จะมีเหตุผลดี
60. ข้าพเจ้ามักจะยอมแพ้เสมอไม่ว่าเรื่อง
อะไรก็ตาม
61. ข้าพเจ้าพอใจที่จะแสดงว่าชอบเพื่อน
แม้ว่าจะยังไม่รู้จักกันดีพอ
62. ข้าพเจ้าไม่ซัดซังของที่จะให้เพื่อนของ
ข้าพเจ้ายืมสิ่งของ
63. ข้าพเจ้ามีความสุขใจเมื่อได้ช่วยเหลือ
ผู้อื่น
64. เมื่อเพื่อนให้อะไรแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้า
คงหาทางตอบแทนเขาอยู่เสมอ
65. ข้าพเจ้าเคยวิ่งและหลับในชั้นบ่อย

แบบสำรวจเพื่อประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม

แบบสำรวจเพื่อประมาณค่าการปรับตัวทางสังคม

แบบสำรวจนี้เพื่อให้นักเรียนได้ลองประมาณค่าตนเองดู จะรู้ว่าคุณเองเป็นอย่างไร นักเรียนพอใจในสภาพของตัวเองแล้วหรือยัง ซึ่งจะไม่เกี่ยวกับคะแนนความประพฤติหรือคะแนนใด ๆ ทั้งสิ้น ฉะนั้นเวลาที่นักเรียนทำ จึงควรพิจารณาตัวเองตามความเป็นจริง ไม่ควรผินความรู้สึกที่แท้จริง ผลที่ได้จะช่วยให้เราทราบสิ่งที่เราต้องแก้ไขปรับปรุงตัวเองเพื่อปรับปรุงตนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

วิธีการ

1. ขอให้นักเรียนพิจารณาตัวเองเป็นข้อ ๆ แต่ละข้อนักเรียนรู้สึกว่าตัวเองมีลักษณะตรงกับข้อ ก. หรือข้อ ข. หรือข้อ ค. หรือข้อ ง. หรือข้อ จ. ก็ให้เขียนวงกลมล้อมรอบข้อนั้นบนกระดาษคำตอบ

2. ตอนท้ายของทุกข้อเป็นการถามความรู้สึกว่านักเรียนมีความพอใจในลักษณะของตนเองตามที่ได้วงกลมไว้แล้วเพียงไร กล่าวคือมีความพอใจมากที่สุด, มาก, เฉย ๆ, น้อย, น้อยที่สุด ให้นักเรียนเลือกเครื่องหมาย (✓) ตามความรู้สึกพอใจจริง ๆ ของนักเรียนให้ตรงช่องบนกระดาษคำตอบ

ถ้านักเรียนมีความพอใจในลักษณะที่วงกลมไว้

มากที่สุดก็ให้ขีด

ตรงช่อง มากที่สุด

ถ้านักเรียนมีความพอใจมาก ก็ให้ขีด

ตรงช่อง มาก

ถ้านักเรียนรู้สึกเฉย ๆ พอใจปานกลางหรือไม่

แนวว่าอย่างไรแน่ ก็ให้ขีด

ตรงช่อง เฉย ๆ

ถ้านักเรียนรู้สึกพอใจน้อย ก็ให้ขีด

ตรงช่อง น้อย

ถ้านักเรียนมีความพอใจน้อยที่สุด ก็ให้ขีด

ตรงช่อง น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

(๐) ฉันเป็นคน

ก. ดีมาก	ข. ก่อนข้างดี
ค. ไม่ดีไม่เลว	ง. ก่อนข้างเลว
จ. เลว	

ฉันพอใจตัวฉันในเรื่องนี้

มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

อธิบาย

จากตัวอย่างข้อ (๐) เมื่อนักเรียนอ่านข้อความในตอนแรก และมาพิจารณาตัวเองดูแล้วเห็นว่า ข้อ ข. ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด คือเป็นคนดีแต่ไม่ถึงกับดีมาก จึงวงกลมล้อมรอบข้อ ข. ก่อนข้างดี บนกระดาษคำตอบ

เมื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่งในตอนที่สอง เกี่ยวกับความพอใจของตนที่วงไว้ว่าเป็นคน ก่อนข้างดี นั้น ตนเองพอใจตัวเองขนาดไหน ถ้าพอใจน้อยก็ขีดเครื่องหมาย (✓) คำว่า น้อย บนกระดาษคำตอบ

หมายเหตุ

นักเรียนจะเลือกวงกลมข้อใดก็ได้ตามความเป็นจริงที่นักเรียนเป็นอยู่เวลานี้

ลักษณะทางร่างกายที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม

1. ฉันเป็นคนมีร่างกาย

ก. แข็งแรงดี	ข. ค่อนข้างแข็งแรง	ค. ไม่แข็งแรงแต่ไม่อ่อนแอ
ง. ค่อนข้างอ่อนแอ	จ. อ่อนแอ	

ฉันพอใจตัวของฉันในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด
2. ฉันเป็นคนที

ก. เชื่องช้ามาก	ข. ค่อนข้างเชื่องช้า	ค. ไม่ว่องไวแต่ก็ไม่ช้า
ง. ค่อนข้างว่องไว	จ. ว่องไว	

ฉันพอใจตัวของฉันในลักษณะที่ว่องไว   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด
3. ฉันเป็นคนมีรูปร่าง

ก. สวยหรือหล่อมาก	ข. ค่อนข้างสวยหรือหล่อ	ค. ปานกลาง
ง. ค่อนข้างไม่สวย	จ. ไม่สวยเลย	

ฉันพอใจรูปร่างของฉันตามที่ว่องไว   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด
4. ฉันมักเป็นคน

ก. ป่วยบ่อย ๆ	ข. ค่อนข้างป่วยบ่อย	ค. ปานกลาง
ง. ค่อนข้างสมบูรณ์	จ. สมบูรณ์ดี	

ฉันพอใจตัวของฉันเองในข้อที่ว่องไว   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด
5. ฉันเป็นคนมีลักษณะ

ก. อ้วน	ข. ค่อนข้างอ้วน	ค. ไม่อ้วนไม่ผอม
ง. ค่อนข้างผอม	จ. ผอม	

ฉันพอใจตัวของฉันเองในลักษณะที่ว่องไว   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

6. ฉันเป็นคนมีผิวกาย

ก. ดำ

ง. ค่อนข้างขาว

ฉันพอใจผิวกายของฉัน

ข. ค่อนข้างดำ

จ. ขาว

มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

ค. ไม่ดำไม่ขาว

7. ฉันเป็นคนมีใบหน้า

ก. เกดียง

ง. ค่อนข้างขรุขระ

ฉันพอใจใบหน้าของฉัน

ข. ค่อนข้างเกดียง

จ. ขรุขระ

มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

ค. ไม่เกดียงนักแต่ไม่ขรุขระ

8. ฉันเป็นคนมีรูปร่าง

ก. เตี้ย

ข. ค่อนข้างสูง

ฉันพอใจรูปร่างของฉันในขณะนี้

ข. ค่อนข้างเตี้ย

จ. สูง

มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

ค. สูงปานกลาง

9. ฉันเป็นคนมีร่างกาย

ก. สมส่วนดี

ง. ไม่ค่อยสมส่วน

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้

ข. ค่อนข้างสมส่วน

จ. ไม่สมส่วน

มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

ค. ปานกลาง

ลักษณะทางอารมณ์ที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม

10. ฉันเป็นคน

ก. ใจร้อน

ง. ค่อนข้างใจเย็น

ฉันพอใจตัวฉันที่มีจิตใจเช่นนี้

ข. ค่อนข้างใจร้อน

จ. ใจเย็น

มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

ค. ใจเย็นใจร้อนพอๆ กัน

17. ฉันรู้สึกว่าเป็นคนที่มี
 ก. ความเป็นสุขใจ
 ข. ก่อนข้างเป็นสุข
 ค. สุขบ้างกังวลบ้าง
 ง. ก่อนข้างกังวล
 จ. กังวลใจเสมอ
 มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
 ฉันพอใจตัวเองในเรื่องนี้
18. ฉันรู้สึกตัวว่าเป็นคน
 ก. ใจน้อย
 ข. ก่อนข้างใจน้อย
 ค. ใจน้อยและหนักแน่นพอกัน
 ง. ก่อนข้างหนักแน่น
 จ. ใจคอหนักแน่น
 มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
 ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้
19. ฉันรู้สึกว่าเป็นคน
 ก. ตกใจอย่างมาก
 ข. ตกใจค่อนข้างยาก
 ค. ตกใจง่ายและยากพอกัน
 ง. ตกใจค่อนข้างง่าย
 จ. เป็นคนตกใจง่าย
 มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
 ฉันพอใจตัวฉันในเรื่องนี้
20. ฉันรู้สึก
 ก. มีคนชังตัวฉันมาก
 ข. มีคนชังมากกว่ารัก
 ค. มีคนรักและชังพอกัน
 ง. มีคนรักค่อนข้างมาก
 จ. มีแค่คนรัก
 มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
 ฉันรู้สึกพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้
21. ฉันรู้สึกว่าเป็นคน
 ก. โหดดีเสมอ
 ข. ก่อนข้างโหดดี
 ค. โหดดีและร้ายพอกัน
 ง. ก่อนข้างโหดร้าย
 จ. โหดร้ายเสมอ
 มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
 ฉันรู้สึกพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้

33. ฉันอยากจะ

ก. เป็นหัวหน้า

ข. บางครั้งก็อยากเป็นหัวหน้า

ค. รู้สึกว่าเป็นหัวหน้าหรือลูกน้องก็เหมือนกัน

ง. ค่อนข้างจะชอบเป็นลูกน้องมากกว่า

จ. ชอบเป็นลูกน้องอย่างเดียว

ฉันพอใจตัวเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

34. ฉันมักจะ

ก. ไม่สนใจคนแปลกหน้า

ข. ค่อนข้างจะไม่สนใจคนแปลกหน้า

ค. บางครั้งก็สนใจบางครั้งก็ไม่สนใจ

ง. มักจะสนใจคนแปลกหน้า

จ. สนใจคนแปลกหน้าเสมอ

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

35. ฉันเป็นคน

ก. ชอบสรรเสริญเพื่อนเสมอ

ข. สรรเสริญเพื่อนบ่อย ๆ

ค. บางครั้งก็สรรเสริญบางครั้งก็อิจฉา

ง. มักอิจฉาเพื่อน

จ. อิจฉาเพื่อนบ่อยที่สุด

ฉันรู้สึกพอใจตัวฉันในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

36. ในระหว่าง การให้ไปเชียร์ก็เท่ากับการให้ดูหนังสื่อ

ก. ฉันชอบอ่านหนังสืออย่างยิ่ง

ข. ฉันชอบอ่านหนังสือแต่ก็มักถึงการเชียร์ด้วย

ค. ฉันนี่ถึงทั้งสองอย่างเท่า ๆ กัน

ง. ฉันนี่ค่อนข้างไปทางเชียร์

จ. ฉันชอบเชียร์กีฬา

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

37. ในระหว่างคนที่รู้จักกับคนทั่ว ๆ ไป ฉันมักจะ

ก. สนใจทุก ๆ คน

ข. ค่อนข้างสนใจทุกคน

ค. สนใจไม่แน่นอน

ง. ค่อนข้างจะสนใจแต่คนที่รู้จัก

จ. สนใจเฉพาะคนที่รู้จัก

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

38. ระหว่างการอยู่คนเดียวกับการอยู่กับเพื่อน ฉันชอบ
 ก. อยู่คนเดียวเท่านั้น   ข. ค่อนข้างชอบอยู่คนเดียว   ค. ชอบพอ ๆ กัน
 ง. ค่อนข้างจะชอบอยู่กับเพื่อน   จ. ชอบอยู่กับเพื่อนเท่านั้น
 ฉันรู้สึกพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
39. เกี่ยวกับการกระเซ้าเย้าแหย่เพื่อน ฉันเห็นว่า
 ก. สนุกดี   ข. ค่อนข้างสนุก   ค. บางทีก็สนุกบางทีก็
 ง. ค่อนข้างจะรำคาญ   จ. รังเกียจการเย้าแหย่ รำคาญ
 ฉันรู้สึกพอใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
40. เกี่ยวกับเพื่อนฝูงแล้ว ฉันมักจะ
 ก. พยายามหาเวลาคุยด้วยเสมอ   ข. หาเวลาคุยด้วยเป็นครั้งคราว
 ค. แล้แต่โอกาสเอาแน่ไม่คอยได้   ง. ไม่ค่อยมีเวลาคุยกับเพื่อน
 จ. มีเวลาคุยกับเพื่อนน้อยที่สุด
 ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
41. รู้สึกว่าตัวฉันมักจะเป็นคนที่พูด
 ก. อ่อนหวานมากที่สุด   ข. ค่อนข้างอ่อนหวาน   ค. บางทีก็อ่อนหวานบางที
 ง. ค่อนข้างไปทางกระด้าง   จ. มักจะกระด้าง ก็กระด้าง
 ฉันพอใจตัวฉันเองเกี่ยวกับเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด
42. เกี่ยวกับความไม่ไหว้ยและใจเย็น ฉันมักจะเป็นคน
 ก. ไม่ไหว้ยมาก   ข. ค่อนข้างจะ ไม่ไหว้ย   ค. เอาแน่ไม่ได้
 ง. ค่อนข้างเป็นคนใจเย็น   จ. เป็นคนใจเย็นมาก
 ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้ มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

48. ฉันรู้สึกว่

- ก. เป็นคนที่ไม่น่ารัก   ข. ค่อนข้างจะไม่น่ารัก   ค. เป็นคนปานกลาง
ง. เป็นคนค่อนข้างน่ารัก   จ. เป็นคนที่น่ารักมาก

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

49. เกี่ยวกับเรื่องการศึกษา ฉันเป็นคนที

- ก. สนใจศึกษามากที่สุด   ข. สนใจค่อนข้างมาก   ค. สนใจพอประมาณ
ง. สนใจค่อนข้างน้อย   จ. ไม่สนใจเรื่องการศึกษา

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

50. เมื่อฉันเห็นของแปลก ๆ ใหม่ ๆ ฉันมัก

- ก. ชอบชมเสมอ   ข. ชอบชมเป็นส่วนมาก   ค. ชมด้วยทีด้วย
ง. ชอบทีเป็นส่วนมาก   จ. ทีเสมอ

ฉันพอใจตัวฉันในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

51. ฉันรู้สึกว่าฉันเป็นคนที

- ก. ว่างนอนสอง่าย   ข. ค่อนข้างว่างนอนสอง่าย   ค. เป็นคนระดั้กลาง
ง. ค่อนข้างว่ยากสอຍาก   จ. เป็นคนว่ยากสอຍาก

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

52. ฉันรู้สึกท่่างาน

- ก. สกปรก   ข. ค่อนข้างสกปรก   ค. สกปรกและสะอาดพ่อกัน
ง. ค่อนข้างสะอาด   จ. สะอาดที

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

สติปัญญาและความสามารถทางการเรียนที่มีผลต่อการปรับตัวทางสังคม

53. เกี่ยวกับการเรียน ฉันเป็นคนที่

ก. เรียนเก่ง	ข. ค่อนข้างเก่ง	ค. ปานกลาง
ง. ค่อนข้างอ่อน	จ. อ่อน	

ฉันพอใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของฉันมากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

54. เกี่ยวกับเซาว์ปัญญา ฉันเป็นคนที่

ก. สมองช้า	ข. ค่อนข้างช้า	ค. ปานกลาง
ง. ค่อนข้างไว	จ. สมองไวก็มาก	

ฉันพอใจตัวฉันเกี่ยวกับเรื่องนี้มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

55. เกี่ยวกับความขยันในการเรียน ฉันเป็นคนที่

ก. ขยันเรียนมาก	ข. ค่อนข้างขยัน	ค. ปานกลาง
ง. ค่อนข้างไม่ขยันเรียน	จ. ไม่ขยันเรียน	

ฉันพอใจตัวฉันเองในเรื่องนี้มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

56. เกี่ยวกับการทำงาน ฉันเป็นคนที่

ก. สะเพร่าเสมอ	ข. ค่อนข้างจะสะเพร่า	ค. ปานกลาง
ง. ค่อนข้างรอบคอบ	จ. รอบคอบก็	

ฉันพอใจตัวฉันเองเกี่ยวกับเรื่องนี้มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

57. เกี่ยวกับความสามารถโดยทั่วไป ฉันเป็นคนที่

ก. มีความสามารถมาก	ข. มีความสามารถค่อนข้างมาก
ค. มีความสามารถปานกลาง	ง. มีความสามารถค่อนข้างน้อย
จ. มีความสามารถน้อยที่สุด	

ฉันรู้สึกพอใจกับตัวฉันในเรื่องความสามารถนี้มากที่สุด มาก เฉย ๆ น้อย น้อยที่สุด

58. เกี่ยวกับการทำการบ้านที่ได้รับ ฉันมักจะ
- ก. ไม่ค่อยมีเวลาทำเสียเลย   ข. มีเวลาทำน้อยมาก   ค. มีเวลาทำปานกลาง
 ง. ทำแทบทุกครั้ง   จ. ทำทุกครั้ง
- ฉันพอใจการทํางานของฉัน   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด
59. เวลาเรียน ฉันเป็นคนที่
- ก. ใจลอยจนบางครั้งไม่รู้เรื่อง   ข. ค่อนข้างใจลอยในบางครั้ง
 ค. ตั้งใจเรียนดีปานกลาง   ง. ค่อนข้างตั้งใจเรียนดี
 จ. ตั้งใจเรียนดี
- ฉันพอใจตัวฉันในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด
60. เกี่ยวกับการดื่มฉันเป็นคนที่
- ก. ดื่มง่ายที่สุด   ข. ค่อนข้างดื่มง่าย   ค. ปานกลาง
 ง. ให้ความจำค่อนข้างดี   จ. มีความจำดีมาก
- ฉันพอใจตัวฉันในเรื่องนี้   มากที่สุด   มาก   เฉย ๆ   น้อย   น้อยที่สุด

คะแนนประจำลักษณะ ก. ข. ค. ง. จ. ของแต่ละข้อในแบบทดสอบ
การปรับตัว ซึ่งได้มาจากความเห็นของเด็กส่วนใหญ่ เพื่อใช้เป็น
เกณฑ์การให้คะแนนใน Semantic Differential Scale สำหรับ
เด็กนักเรียนชั้น ป. 7

ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ	ข้อ	ก	ข	ค	ง	จ
1	5	4	3	2	1	16	1	2	3	4	5
2	1	2	5	4	3	17	5	4	3	2	1
3	3	4	5	2	1	18	1	2	5	4	3
4	1	2	3	4	5	19	3	5	4	2	1
5	2	4	5	3	1	20	1	2	4	5	3
6	1	2	4	5	3	21	5	4	3	2	1
7	5	4	3	2	1	22	2	5	4	3	1
8	1	3	5	4	2	23	5	4	3	2	1
9	5	4	3	2	1	24	1	2	3	4	5
10	1	2	5	4	3	25	5	4	3	2	1
11	5	4	3	2	1	26	5	4	3	2	1
12	1	2	3	4	5	27	3	5	4	2	1
13	5	4	3	2	1	28	1	4	5	3	2
14	1	2	3	4	5	29	1	2	4	5	3
15	3	5	4	2	1	30	1	2	5	4	3

१०	१	२	३	४	५	१०	१	२	३	४	५
31	4	5	3	2	1	46	1	2	3	4	5
32	3	4	5	2	1	47	3	5	4	2	1
33	1	4	5	3	2	48	1	4	5	3	2
34	2	4	5	3	1	49	5	4	3	2	1
35	5	4	3	2	1	50	5	4	3	2	1
36	2	3	5	4	1	51	3	4	5	2	1
37	3	5	4	1	2	52	1	2	4	5	3
38	2	3	4	5	1	53	3	4	5	2	1
39	3	5	4	2	1	54	1	2	5	4	3
40	4	3	5	2	1	55	3	4	5	2	1
41	3	4	5	2	1	56	1	2	5	4	3
42	1	2	5	4	3	57	3	4	5	2	1
43	3	5	4	2	1	58	1	2	4	5	3
44	2	4	5	3	1	59	1	2	3	4	5
45	3	5	4	2	1	60	1	2	5	4	3

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่างบทสนทนาที่ใช้ในการวิจาร์ณภาพวาคเป็นกลุ่ม
ถอดความมาจากเครื่องบันทึกเสียง

ตัวอย่างที่ 1 (จากการเข้ากลุ่ม ของกลุ่มทดลองที่ 1 ครั้ง (Session) ที่ 6)

ผ. หมายถึง ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม

ผ. : ก่อนเข้ากลุ่ม ครูขอซักทักว่า ให้นักเรียนทุกคน ไม่งั้นเสียงมันมีว่า ใครจะพูดอะไรก็ขอให้ยกมือแล้วพูด จะพูดวิจารณ์อะไรก็ได้ คนอื่นๆ ต้องฟัง ครูให้สิทธิ์ทุกคนเท่ากัน จะพูดอะไรก็ได้ เอาละ วันนี้เราจะเริ่มภาพของไกรก่อน

ทวงสิทธิ์ : ผมครับ รูปมุม เป็นภาพวิว

ผ. : มีอะไรบ้างในภาพนั้น

ทวงสิทธิ์ : มีภูเขา พระอาทิตย์ นก แล้วก็ต้นไม้ มอเตอรืไซค์ บ้าน

ผ. : มีคนขับมอเตอรืไซค์ด้วยมั๊ย เป็นใคร

ทวงสิทธิ์ : คนขับหรือครับ

อภิศร : ซื่ออะไร ..... หมูตอน

ทวงสิทธิ์ : ผมครับ

ผ. : ภาพเขาเป็นไงบ้าง

วิชาญ : ไม่เหมือน ภูเขาไม่เหมือน บ้านก็ไม่เหมือน มอเตอรืไซค์ก็ไม่เหมือน

ชนู : ต้นไม้ก็ไม่เหมือนจริง

จรัญ : ภูเขาไม่เหมือนเลย

โสภณ : สีต้นไม้ะ ไม่เหมือน ... ..

ชาตรี : เมื่อกอยสวย สีที่เขาให้มะไม่กอยสวย มอเตอรืไซค์ ทำไมสีเหลืองปนเขียว มันไม่กอยสวยเลย

ชนู : วาดการ์ตูน

ผ. : คนอื่นละ ว่าไงบ้าง

วิชาญ : บ้านก็ไม่สวย มีแต่ประตูบ้าน ไซ้สีทั้งบ้านเหมือนกัน

ทวงสิทธิ์ : ก็บ้านหลังเดียว บ้านที่ไหนละบ้านดูฉาก

- ชนุ : บ้านพ่อมิ่ง
 ผ. : ความสุขส่วนตัวของภาพ สีที่ใช้ ชาติตกบกพร่องอะไรตรงไหนบ้าง
 วิชาญ : ไม่สมส่วนเลย เพราะว่าที่เนินเขา ไม่น่าจะมีมอเตอร์ไซค์ .....
 ทวงสิทธิ์ : เฮ้ย เขามี .....
 ไสภณ : บ้านเกือบเท่าภูเขา แต่ต้นไม้เล็กกว่าภูเขา
 ชลดอ : คนไม้ของเล็กกว่าภูเขาสิ ะไรต้นไม้ใหญ่กว่าภูเขา
 ผ. : คนอื่นละว่าไง .... อคติรสนใจกลุ่มนะ อย่าสนใจอย่างอื่น เอา
 ว่าไงอีก
 อคติร : ชลดอ
 ชลดอ : เอาอย่างไงครับ ภาพสมคุดย์ครับ
 ผ. : แล้วยกเขอ จะวิจารณ์
 อคติร : ภาพนี้ มอเตอร์ไซค์ เท่ากับความยาวของบ้าน โองนี้รู้สึกว่โตพอกับ
 ล้อมอเตอร์ไซค์เลย
 ทวงสิทธิ์ : โองมังกร
 ผ. : คนวาดละ
 ชีรจิตร : อย่าฟังครับ คนไม่เหมือน มันใหญ่กว่า .... เออ... มันเล็ก
 กว่าโอง
 จริญญา : ก็เขาอยู่ไกล
 ชีรจิตร : ไหนไกล ไม่เห็นไกล
 ทวงสิทธิ์ : คนที่... ทั่วไปใหญ่กว่าโอง
 ไสภณ : สะเพร่า จากบ้าน .....
 ผ. : ชีรจิตร
 ชลดอ : ชี้เกียจ บ้านไม่ยอมมหาสิ
 ทวงสิทธิ์ : สีน้าตาล ..... กูชิ
 จริญญา : เป็นคนใจคำ สี .....

- ธีรจิตร : เป็นคนอยู่โคกเดี่ยว จากบ้านหลังเดี่ยว ทำงานชอบทำเป็นกลุ่ม
จากนก
- ผ. : เอ้า ก็ชักกันดี เธอว่าเป็นคนอยู่โคกเดี่ยว แต่ชอบทำงานเป็นกลุ่ม
- ธีรจิตร : เออ .... ทำงานเป็นกลุ่ม
- สมพร : ก็บ้านอยู่หลังเดี่ยว
- ธีรจิตร : นก พูดยังนกควย
- สมพร : ก็บอกดี
- ธีรจิตร : เอ้า .... ไอบ้า ทำงานเป็นกลุ่ม แต่ชอบอยู่โคกเดี่ยว
- ผ. : หมายความว่า ถ้าไม่ถึงตอนทำงานนี้ ไม่ชอบเข้ากลุ่ม ชอบอยู่คนเดียว
- ธีรจิตร : อะ
- ผ. : คนอื่นล่ะว่าไง จะวิจารณ์ก่อนมั๊ย
- สมพร : ไม่อะ
- ชาตรี : ภาพ ... ภาพผมครับ
- ผ. : เจ้าตัวก่อนดี
- ชลด : มีจิตใจเศร้าหมอง อย่างเช่นคนไม่มีเพียงคนเดียว ไม่มีสี่เหลี่ยม
ข้อมเลย เหมือนคนที่ขาดน้ำอะไรนะ ..... น่าใจ
+ ของ..... เจออาวุธลับ ร้องไห้เลย
- ดวงสิทธิ์ : .....
- ผ. : คนอื่นล่ะว่าไง อะเพิ่มเติมอะไรอีกมั๊ย ..... ดวงสิทธิ์ละ
ที่เพื่อนวิจารณ์มาเป็นไบบ้าง
- ดวงสิทธิ์ : เอาสรุป ..... สรุปทั้งหมดเธอ
- ชาตรี : มึงไม่ได้ฟังเธอ
- ธีรจิตร : เป็นคน .... เป็นคนขี้เกียจ แล้วก็.... เจียม อยู่โคกเดี่ยว
ทำงานเป็นกลุ่ม ขี้เกียจ แล้วก็ ... เศร้าหมอง แล้ว(หึ หึ)
ชอบหลับ ..... ใจค่า

- ทวงสิทธิ์ : ดึกเกือบหมด
 สมพร : อะไรวาง
 ทวงสิทธิ์ : ที่ว่า เสร้าหมอง ใจดำ ไม่เป็นความจริง
 ชาตรี : แล้วชี้เถียง
 ทวงสิทธิ์ : ไม่เป็นความจริง
 อศิธร : แหม .... พอมีง ... นอนในห้องเรียน
 ทวงสิทธิ์ : นอนไม่เกี่ยวกับความชี้เถียง
 อศิธร : ทำไม
 ชาตรี : เปลี่ย..... เปลี่ย
 อศิธร : เอ้า ทำไม นอนไม่เกี่ยวกับความชี้เถียง เอ้าฉันคนตื่นสาย ทำไม
 กูเห็นคนเขากากัน
 ชัช : ชี้เถียงหลังยาว นอนตื่นสาย
 ทวงสิทธิ์ : ไม่เกี่ยว ไม่เกี่ยว
 อศิธร : เกี่ยว
 ผ. : ทวงสิทธิ์ มีเหตุผลอะไร ชี้แจงไคนะ
 ชลช : นายบอกรี ทำงานดึกโวย จึงนอนตื่นสาย
 โสภณ : ของ.....อย่าเสียอก
 ทวงสิทธิ์ : นอนดึก ตื่นเช้า แล้วก็ง่วง
 อศิธร : แหม นอนดึก ตื่นเช้า อาจารย์ครับ นายวีระกิจหลังผมบอกว่า
 ไม่นอนดึกเลย
 ทวงสิทธิ์ : นายวีระกิจ บ้านอยู่ไหน
 อศิธร : มันบอกว่า แม่เขาบอก แม่ของเขากับแม่วีระกิจ เป็นเพื่อนกันครับ
 ทวงสิทธิ์ : แหม บ้านวีระกิจ อยู่อินทาระ บ้านเราอยู่ที่โล 8 แหม..คนละที่เลย
 ธีรจิตร : บ้านเขานอน 2 ทุ่ม แต่เขาไม่นอน เขาออกไปที่แบค บางทีก็ไปคู
 หนึ่งทั้งบ้าน

- ทวงสิทธิ์ : ละเมอ นะ
- ธีรจิตร : จริง ผมเจอเรื่อยเลย
- ทวงสิทธิ์ : ไม่จริง
- อติศร : ถ้างั้นละ
- ทวงสิทธิ์ : ไม่มีทาง อติศรโกหก
- สมพร : รู้ได้อย่างไร
- อติศร : ก็แม่วีระกิจไปบ้านเขา แม่วีระกิจก็เล่าให้ฟัง ก็รู้ชื่อเล่นกันหมด
- อติศร : แม่เขายกวีระกิจบอกว่า เขาอยู่ตึก แล้วชี้เกี้ยว ชบนอนหลับ
อยู่บ้านก็ยังนั่งหลับ
- ทวงสิทธิ์ : ไม่จริง
- อติศร : ไปเลย ไปตามเลย
- ผ. : เรื่องนี้เป็นเรื่องเล่า อติศรไปกินมาอีกต่อหนึ่ง
- ทวงสิทธิ์ : ไม่มีหลักฐาน พุค ....
- ผ. : รับฟัง เขาไว้ก่อน
- สมพร : รับฟัง เขาไว้ก่อน
- ทวงสิทธิ์ : แล้วธีรจิตร เขายกเห็นอยู่ทุกคืน
- ธีรจิตร : เจอเขาเรื่อย จริง ๆ
- สมพร : เมื่อไร เมื่อไร
- ธีรจิตร : ออกไปกิน น้ำเต้าหู้ แทนทุกวัน ออกไปตอน 2 ทุ่ม ผมเจอเขาคอน
3 ทุ่มเศษ ผมเที่ยวงานวัด ไปดูวงดนตรี ฆากลับก็เจอเขา
- ทวงสิทธิ์ : ไม่มี... ไม่มี
- ธีรจิตร : เขาไปตีปิงปอง ไม่ค่อยกลับบ้าน
- ทวงสิทธิ์ : อะไรที่ ไม่ได้ตีมาตั้งเกือบเดือน โอโหอะไร
- ชาตรี : ธีรจิตร ก็เมื่อก็เขายกบอกว่าแกก้นอนตึกเท่ากับเขาเลย ทวงสิทธิ์
ธีรจิตร คืนก็ไม่ง

- ชีรวิตร : ที่หาค้าง
 ชาตรี : แล้วดวงสิทธิ์ คั่นทีโมง
 ดวงสิทธิ์ : หกโมง
 ชาตรี : ปัทโช นี้งนั้งนอนหลับในห้องเลย
 ดวงสิทธิ์ : ถ้ามชลอชี่ เคยหลับหรือเปล่า
 ชดถ : หลับ
 ชาตรี : ก็เคยหลับ แก่เขาไม่หลับอย่างมึงหรอก
 ผ. : เอาละนี่เป็นประเด็นเกี่ยวกับว่า พยายามจะพูดกันว่า ความซี้เกียจ ความง่วงนอน การนอนหลับ เป็นอย่างเดียวกันหรือเปล่า ครูก็ไม่รู้ มีอีกประเด็นหนึ่งที่เขาวิจารณ์ว่า ชอบอยู่โคกเดี่ยว แก่ชอบทำงานกลุ่ม ชีรจิตรวาอย่างนี้โซ่มัย
 ชีรจิตรว : ครับ
 ดวงสิทธิ์ : ไม่ชอบทำงานกลุ่ม
 ผ. : ทำไมละ
 ดวงสิทธิ์ : เพราะยุ่งยาก แบบซี้ใจกันนะครับ ที่นี้ผมพิทยาศาสตร์ นายชีรจิตรวก็ไม่ช่วย
 ชีรจิตรว : เอ้า อาจารย์
 อติศร : เขาเอาไปทำนะครับ ไม่ให้ทำ เขาห้าม
 ชีรจิตรว : ผม ผมให้เขาทำ เขาก็ทำ ที่นี้ผมบอกผมทำบ้าง เขาบอกลายมือไม่เหมือนกัน เขาก็เอาไปทำคนเดียว แล้วจะโทษผมไปได้อย่างไร
 โสภณ : อจ่า ครับ เขาชอบแย่งกันทำ
 ชีรจิตรว : แย่งกันทำ ก็ดวงสิทธิ์ไม่ให้ฉันทำ
 โสภณ : แย่งกันครับ แย่งกันทดลอง
 ดวงสิทธิ์ : เขายังให้ผมตั้งกฎใหม่ ทำคนละวัน ให้เขาทำ เขาเอาไปทำแล้วไม่ยอมทำ ไม่เอามา

- ชีรจิตร : เอามา
 ทวงสิทธิ์ : จันทาไม่ยอมทำ
 ชีรจิตร : คนต้องมีผิดพลาดกันบ้าง ต้องมีโทษภัยกันบ้าง
 ทวงสิทธิ์ : แก่ก็ผิดเรื่อยแหละ ถึงเอามาแก่ก็เสร็จเมื่อไร
 ชีรจิตร : ก็เสร็จแล้วนี่
 ทวงสิทธิ์ : แก่ไม่เสร็จเลย โอโฮ ไม่ค่อยดีกับทหนึ่ง
 ชีรจิตร : หายาท บั๊ยะ
 ทวงสิทธิ์ : เรื่องอะไรหายาท
 ผ. : คนอื่นที่เห็นเหตุการณ์ละ มีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง ครูว่า
 หลาย ๆ คนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ละ มีความคิดเห็นอย่างไร
 ชนุ : ชอบแย้งกัน กลุ่มผมชอบแย้งกัน ผมเบื่อ
 ไสภณ : จริงกรับ เขาไม่ยอมนั่งกลุ่มตัวเอง ชอบไปนั่งกลุ่มคนอื่น
 ผ. : เฆอหมายถึงใคร
 ไสภณ : ชีรจิตร
 ชีรจิตร : พอผมจะทำ เขาไม่ให้ทำ ก็จะทำได้อย่างไรละ
 ไสภณ : ชนุอีกคน
 ชีรจิตร : ผมก็ถอยย้าย ก็เขาแย้งทำคนเดียว
 ทวงสิทธิ์ : แกนะ ชอบย้ายไปย้ายมา ย้ายก็ย้ายไปเลย
 ชีรจิตร : ผมย้ายก็ย้ายไป เขาก็เรียกว่าจะไปฟ้องอาจารย์
 อภิศร : ทวงสิทธิ์ จะร้องไห้แล้ว
 สมพร : ก็บอกอาจารย์ไปซิ
 ชีรจิตร : โอ๊ย อาจารย์ก็ตบมึงซิ
 อภิศร : จะร้องไห้แล้ว
 ผ. : เออละ คนอื่นละ คนอื่นเห็นเป็นอย่างไร
 อภิศร : ผมเห็นส่วนมาก คนนี้เขาจะแย้งไปทำ

- ผ. : คนไหนแย่งคนไหน
- อภิศร : ทวงสิทธิ์เขาแย่งสิทธิ์ อภิศร เขายัวะ เขาก็ไปกลุ่มอื่น
- ทวงสิทธิ์ : ไม่จริง
- อภิศร : แล้วมาทวงบุญคุณ ไม่ให้เขาออก แล้วนี่มาไล่เขาอีก
- ทวงสิทธิ์ : ไม่จริง อภิศรพูดชั่ว
- ผ. : เกี่ยวฟังก์อน วิชาญละมีความเห็นเป็นอย่างไร
- วิชาญ : ผมไม่ได้อยู่ในกลุ่มเขา
- ชลด : ผมไม่ได้อยู่กลุ่มเขา น่าจะช่วยกันทำ ช่วยกันออกความคิด ... ..
- จรัญ : ไม่จริง
- ธนู : ไม่จริง ชอบแย่งกัน
- ธีรจิตร : เขาแย่งกัน
- วิชาญ : อย่าง เวลาเขียน ก็ชอบแย่งกันเขียน
- ธีรจิตร : เขามองลายมือไม่สวย
- ทวงสิทธิ์ : ก็เกี่ยวนี้ทั้งกฎใหม่แล้ว
- ธีรจิตร : ก็มึงฟังมาตั้ง จะโทษกฎไปอย่างไร
- ทวงสิทธิ์ : ก็แกไม่เอามานี่หว่า
- ผ. : ครูจะสรุป แสดงว่าในการทำงาน งานกลุ่มวิทยาศาสตร์ที่มีทวงสิทธิ์ และธีรจิตร สองคนนี้ขัดแย้งกัน สมาชิกคนอื่น ๆ จะช่วยให้คำแนะนำอย่างไร
- วิชาญ : ให้ความร่วมมือกันซิ ไม่แตกกลุ่ม
- อภิศร : อีกคนก็อยากจะทำหน้า อีกคนอยากจะช่วยแต่ไม่อยากเอาหน้า คนอยากเอาหน้าก็ไปออกไป
- ทวงสิทธิ์ : ไม่จริง แกพูดไปอย่างไร เอาหน้า ไม่เอาหน้า
- อภิศร : แหม เราก็สังเกตเห็น เวลาให้ทำอะไร ก็บอกว่า ผมทำบ้างซิ นายก็บอกว่าไม่ของทำอะไร นายไม่รู้เรื่อง อย่างที่เขาพูด

- จรัญ : ทำอะไรชอบเอาหน้า
 ผ. : จะให้คำแนะนำอย่างไร ควรจะทำอย่างไรบ้าง
 อภิพร : เรียกมา ทบหน้า ยึดเมีย ไล่ออกซิ ที ๆ
 โสภณ : เวลาทำก็ควรทำด้วยกัน ไม่ควรทะเลาะกัน
 สมพร : ถ้างั้นผลสำเร็จจะไม่
 ชาตรี : มันไม่ให้ทำนะซิ
 โสภณ : ถ้าไม่ให้ทำ ก็ไล่ออกไปเลย
 ชาตรี : มันไม่ยอมออกนะซิ
 โสภณ : ไม่ยอมออก ก็บอกอาจารย์
 ชีรจิตร : เขาไล่วเราออกที่เราลาออกไม่ใช่หรือ
 ผ. : สมพรละ จะให้คำแนะนำอย่างไร
 สมพร : ผมว่าต้องช่วยกันทำ เพราะผลสำเร็จ ก็จะสำเร็จด้วยกัน
 ผ. : ชนูละ
 ชนุ : ผมอยู่กลุ่มเดียวกัน จะให้ทำอะไร
 วิชาญ : กลุ่มเดียวกัน ก็ให้
 ชนุ : การทำงานนะ ให้คนอื่นเขาทำมั่ง อย่าทำคนเดียว
 ทวงสิทธิ์ : มึงไม่ทำเองนี่หว่า
 ชนุ : มึงไม่ให้ทำนี่
 ทวงสิทธิ์ : เวลาเขาทำงานเสร็จ ให้ไปเก็บอะไร แกก็เกี่ยง
 ชนุ : ก็เกี่ยง แล้วใครทำ ใครเอาไปล้าง แกไม่เคยเอาไปล้างเลย
 อภิพร : มึงเงิบ ๆ กันซิ พังนะกรับ เวลาทวงสิทธิ์ทำเสร็จแล้ว ให้ชนุไป
 ล้าง ลองคิคคูชิ กินข้าวเสร็จแล้ว ให้คนใช้ไปล้าง มันเหมือนกันมั๊ย
 คนทำได้เปรียบ แหม
 ชนุ : นี่ ... นี่เรียกว่าขี้เกียจ
 ทวงสิทธิ์ : ไม่จริง

- ผ. : นั่นเป็นความคิดเห็น ใครจะพูดอะไรเพิ่มเติมอีก จันทัง
 พงศ์วงสิทธิ์ ว่าไงบ้าง
- ทวงสิทธิ์ : ว่าซีก็เข้าใจได้ ทำสมุคนี้ผมไม่กล้าทำของตัวเอง แต่ทำของกลุ่ม
 คณะนั้นก็ส่วนรวม ไม่ใช่ของผมคนเดียว ใครอยากเขาก็ช่วย
 ไม่เขาก็ไม่คงช่วย
- ธีรจิตร : ขอถาม เวลาผมทำ เขาไม่ให้ผมทำ ลองศึกษาคูซิ แล้วจะโทษได้ไง
- จรัญ : เมื่อกี้เขาบอก ว่า เขาทำคนเดียวเพื่อส่วนรวม แต่เขาพูดอีกว่า
 ใครไม่ทำไม่คงของเขาคณะ
- ชاکรี : หนูเขาก็ทำเพื่อส่วนรวมเหมือนกัน เขาล้างของ ถ้าหนูไม่ล้าง
 คนอื่นก็ไม่ล้าง เขาก็ทำเพื่อส่วนรวมเหมือนกัน พูดอย่างนี้ไม่
 ใครไม่ทำ ไม่คงของเขาคณะ
- ธีรจิตร : เขาก็ทำเพื่อส่วนรวมทุกคน มีแต่ไปทวงเขา
- ทวงสิทธิ์ : ทอไปนี่ ถ้ากลุ่มวิทยาศาสตร์ ใครไม่ช่วยทำ .... ..
- อภิศร : นี่ นี่ ปากก็บ่ใจไม่ตรงกัน ตอนแรกเขาพูดทำเพื่อส่วนรวม
 แล้วกลับคำพูด อันนี้ ใครทำก็ได้ ไม่ทำก็ได้ ใครทำก็ได้คณะ
 ไม่ทำก็ได้ไม่คงของเขา คณะ เขาคงท่อน้ำธีรจิตร หนู อย่างหนึ่ง แต่พอ
 มาครั้งนี้พูดอีกอย่างหนึ่ง
- ผ. : พัง พัง อันนั้น เป็นความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง
 ทวงสิทธิ์ ทวงสิทธิ์ก็รับฟังเอาไว้ ว่าคนอื่นเขาคิดเกี่ยวกับตัวเรา
 อย่างไร นี่เป็นประโยชน์ แล้วทวงสิทธิ์ ก็ใครสำรวจตัวเองว่า
 คิดเกี่ยวกับคนอื่นอย่างไร ครูเป็นผู้นำกลุ่ม ก็จะไม่แสดงความ
 คิดเห็น แต่คงการให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตัวเองจากคนอื่นและ
 จากตัวเอง ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของการเข้ากลุ่ม เอาละ วันนี้
 เวลาทั้งหมดคลงแล้ว สำหรับที่เหลือ เอาไว้พูดกันคราวหน้า

ตัวอย่างที่ 2

(จากการเข้ากลุ่มของกลุ่มทดลองที่ 2 ครั้ง (Session) ที่ 4)

ณ. หมายถึง ผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม

- ณ. : เอาละ ก่อนที่เราจะเข้ากลุ่ม ครูขอซักศึกษาก่อน คือเราพูดคุยกัน
ได้ทีละคน ขณะที่พูดนี้คนอื่นต้องฟัง แล้วก็ห้ามพูดแทรกกัน อยากจะพูด
อะไรให้พูดออกกลุ่ม อยากจะวิจารณ์อะไร วิจารณ์ได้เต็มที่ ตามที่
อยากจะวิจารณ์ ขอให้สมาชิกเคารพกติกาด้วย เมื่อวานนี้วิจารณ์
ถึงภาพของใคร
- บุญส่ง : เมื่อวานนี้ถึง ของผมครับ
- ฉช : ผมยังไม่ได้อ่าน อาจารย์
- ปริญญ์ : ของผมวิจารณ์ไปแล้ว
- ณ. : ของใครที่ยังไม่ได้วิจารณ์
- ยงยุทธ : ฉช ฉชไปไหน ของชัยรัตน์ใจ
- ชัยรัตน์ : ไม่ได้
- บุญส่ง : เมื่อวานเหลืออีก 5 คน
- ณ. : เอา จะเอาของใครก่อน ที่เหลืออะ
- ยงยุทธ : ปริญญ์
- บุญส่ง : ของปริญญ์ก่อนครับ
- ณ. : โอ เค ของปริญญ์รูปไหน ไหนลองชี้และเล่าให้เพื่อนฟังซิว่า
มีอะไรบ้าง
- ปริญญ์ : มีภูเขา มีทะเล และมีต้นไม้
- สุรพล : ภูเขาแหลมจิ้ง
- เพทาย : ถนนะพร้าวหัวโก่ง ไม่มีใบ
- ปริญญ์ : ฟ้าม่า ฟ้าม่า
- เพทาย : เอา ฟ้าม่า ต้นตองไม่มีใบ ตองเก็บไปทิ้งกันซิ แล้วทำไมมี
สีเขียวละ

- ปริญา : ฟ้ำฟ้าซึกเคียว
 สุรพล : ควงอาทิตย์ นึกหนึ่ง
 ปริญา : ก้มองไกล ๆ
 สมาน : ทำไมถึงวาคภาพนี้ละ
 ปริญา : เอ้า ... เคยไปเที่ยวทะเลบ่อย ๆ
 ยงยุทธ : ทะเลไม่เห็นเหมือนจริงละ
 สุรพล : เขาจำลองจากของจริง มะพร้าวไม่มีลูกเลย ใบก็ไม่มี
 ปริญา : ก็รูปฟ้าฟ้า จะมีเหวอ
 เพทาย : ฟ้ำฟ้า ทำไมยังมีสีเขียวอีกละ มันต้องเกรียม คองคำ
 ปริญา : ก็ฟ้าครึ่งซึก
 สุรพล : ไม่มี ฟ้าครึ่งซึก ไม่มี
 เพทาย : ซายหากทำไมถึงตรงจังเลย ไม่มีเว้า ๆ เลยละ
 ปริญา : ไม่รู
 สุรพล : วาคมั่ว
 ผ. : ใครจะว่าไงอีก นักเรียนจะวิจารณ์สักส่วน ความเหมือนจริง
 หรือการให้สีอะไรพวกนี้ ว่าไค้ทั้งนั้นเลยนะ
 เพทาย : ภูเขาเยอะไป ภูเขาแน่นไป มากไป
 สุรพล : ควงอาทิตย์สีอะไร
 ปริญา : สีแดง
 ยงยุทธ : ทำไมไม่มีเมฆเลย
 ปริญา : มองไม่เห็น ไม่ใช่ไม่มี
 บุญส่ง : น่าจะมีคนเล่นน้ำ
 ปริญา : ตอนนีกำลังมืด ไร้ตอนเช้า ๆ
 ผ. : นักเรียนเห็นจากรูปภาพที่ปริญญาวาคแล้ว ลองวิจารณ์คนวาคซิ
 สุรพล : ใจเย็น

- เพทหาย : อยากไปเที่ยวทะเลอย่างมาก อย่างภูเขานี้ เติมเลย แน่นเลย
- ยงยุทธ : อาจไปเห็นภาพ อาทิตยต์ก่น้ำ
- บุญส่ง : เขาชอบธรรมชาติก็ไ้คนะอะ ชอบธรรมชาติ ชอบออกไปตามท้องนา แล้ววาดรูปนี้ขึ้นมา
- ผ. : พอจะวิจารณ์ดูป็นิสัยเขาอย่างไงไ้ได้อีก เธอจะจับจุดไหน จุดใด จุดหนึ่งในภาพมาวิจารณ์ก็ไ้คนะ ไม่จำเป็นต้องทั้งภาพ
- สมาน : เป็นคนรีบร้อน เพราะว่าอย่างคนไ้มี สิริเป็นอีกสีหนึ่ง แต่ข้อมัน มีสีเดียว
- ผ. : ไ้ได้อีก ปรินญาเธอลองบอกเพื่อน ๆ ซิทำไม่ถึงไ้วาดรูปนี้ เธอมีความประทับใจ หรือมันมีความหมายอย่างไ้บ้าง
- ปรินญา : ชอบไปเที่ยว
- ผ. : ที่เพื่อนวิจารณ์มาเป็นอย่างไ้บ้าง ไ้ใครพอสรุปไ้ บุญส่งลองสรุปซิ
- บุญส่ง : เขาวิจารณ์ว่า เป็นคนใจร้อน จากภูเขารือเป็นคนรีบร้อน จากคนไ้และพุกกันว่ามันไม่เหมือนจริง
- ผ. : ปรินญาว่าไ้
- ปรินญา : ถูกบ้างผิดบ้าง เป็นคนรีบร้อนนะ บางทีก็ทำอะไ้รีบร้อน
- เพทหาย : ของปรินญา ผ่านไ้ไ้แล้วครับ
- ผ. : คนอื่น ๆ ละ
- สุรพล : ครับ ผ่านไ้ไ้แล้วครับ
- ผ. : โอ เก จะเอาภาพของไ้ใครต่อ
- บุญส่ง : ของสุรพล
- ผ. : คนอื่นละว่าไ้
- ปรินญา : รูปไ้ใครที่คนไ้ครับ
- รัช : ไ้ใครที่คนไ้ก็ว่าอะ
- บุญส่ง : ไ้ใครที่คนไ้ครับ

- ผ. : โอ เก เอารูปโทรทัศน์ ของใคร
 เพทาย : ของสมานกรับ
 ผ. : เอ้า ลอง เล่าซิ
 สมาน : โทรทัศน์ กำลังเปิดดูรายการชกมวย
 สุทธิชัย : โทรทัศน์ต้องมีเส้านั้น เส้าอากาศ
 ปรีญา : เอ้า ก็อยู่บนหลังคา
 ชัช : ขาค้างทำไมถึง เป็นอย่างนั้นละ
 สมาน : ขาค้างก็คักกับ โตะนี่
 ชัช : เอ้า ยังกะแฉงลอย
 สุทธิชัย : ทำไมถึง ไซส์ฟ้าละ
 ชัช : ฟูมเยอะจังเลย
 ผ. : เออ ที่สุทธิชัยถามเมื่อตะกี้
 สุทธิชัย : ทำไมไซส์ฟ้า
 สมาน : โทรทัศน์สี่
 บุญส่ง : โทรทัศน์สี่ เวลาเปิด ดูของไหน มันต้องมีสี่พื้น
 เพทาย : ไม่มีเซ็ออกเวที คนดูก็ไม่มีควย
 ชัช : ไม่มีกรรมกรทามควย
 สมาน : ไม่มีหรรอก ตอนนี่ซอมกัน
 เพทาย : ซอมกันทำไมคงออกทีวีละ
 ยงยุทธ : เอ้า ก็ซอมไซว์ไงละ
 ผ. : สมาชิกไม่यरูหรือใจ ว่าสมานทำไมถึงวาค ....
 ปรีญา : วาคคนทอยมวยกัน
 สมาน : อยางมวยคัง ๆ ผมชอบ มวยเสาร อาทิคย ไม่ชอบ มวยอยาง
 เนตรนอย เกลย ซึ่ง เป็นมวยสากล
 ผ. : ทำไมถึงชอบ ลองเล่าให้เพื่อนฟังซิ คีกว่ามวยอยางอื่นอยางไร

- สมาน : ชอบดูเขาคอย อย่างมวยต่างประเทศนี่ แต่ไม่ชอบมวยไทย
 ผ. : เขาละ นั้นเกี่ยวกับภาพของสมาน ที่นี้ลองพูดถึงคนพวก ขณะที่ว่าค
 เขาเป็นอย่างไร
 ปริญา : อยากเป็นนักค้อยมวย
 สุรพล : ชอบดูโทรทัศน์
 เพทาย : กำลังอยากจะดูมวย คู่ที่เก่ง ๆ ชกกัน
 บุญส่ง : เขาชอบใจในเรื่องมวย เขาชอบคนค้อยมวยต่างประเทศ
 เขาใจไป ถ้าเกิดคนต่างประเทศมากอย เขาก็เปิดดู เขาก็ชอบ
 ผ. : หมายความว่าชอบดูมวย นั้นใช่
 บุญส่ง : ครั้น แล้วก็ใจในเรื่องนี้ด้วย เรื่องที่ว่ามวยต่างประเทศมากอย
 กับเรา
 ผ. : ใครก็ตามที่ชอบดูมวย ใจในมวยอย่าง ที่บุญส่งพูด นั้นแสดงว่า
 คน ๆ นั้นมีอุปนิสัยใจคอเป็นอย่างไร
 ปริญา : ใจร้อนกริบ ทำอะไรก็โมโห คอยเลย ถือว่าเป็นมวย คอยเลย
 สุรพล : ใช่ ใจร้อน
 ชัยรัตน์ : อคทน เพราะเมื่อเขาคอยคอง อคทน ไม่ใช่พอเขาคอย เจ็บตัว
 ร้องไห้
 สุรพล : ชอบสนุก
 ผ. : คนอื่นละว่าไง
 เพทาย : เขารักคนไทยก็ได้ละ เมื่อก็เขามองไม่ยากให้ชกคนไทย
 ผ. : เป็นไงอีก
 สุรพล : ไม่มีอะไร
 ผ. : สมาน ละว่าไง
 สมาน : อย่างชัยรัตน์ว่า อคทน ใช่ อคทนเป็นบางครั้ง โมโหแล้วไม่ได้
 อย่างวันค้อยกฤษฎา เขาให้ทำกลุ่ม มันไม่ยอมเก็บ บุญเลิศทำก่อน
 เขาทำเสร็จ เขาไม่ยอมเก็บ เลยค้อยไปที่หนึ่ง

๘. : สมานเลยค่อยออกไป นั่นแสดงว่าเป็นคน .....
 ปริญญา : ใจร้อน
 บุญส่ง : แบบเขาทนไม่ไหวแล้วอะ เต็มที่แล้ว โดยเขามั่ง
 ๘. : ที่สมานว่ามานั้น แสดงถึงอุปนิสัยของตัวเอง แล้วที่เขาวิจารณ์ว่า
 เป็นคนชอบสนุกสนานละ จากการทำชอบมวย
 สมาน : ชอบดู แต่ไม่ชอบแสดงเอง
 ๘. : เอา ใครว่าไงอีก หรือไง
 บุญส่ง : ผ่านไคแล้วอะ
 ๘. : เอา ของใครคอ
 ชัช : ยัสันอะ หอพีอะ
 ๘. : ตกลงมัย ของใคร
 บุญส่ง : ของผมอะ เป็นรูป ฮอลด์ สีเหลือง
 ๘. : ทำไมถึงวาดรูปนี้ เล่าให้เพื่อนฟัง มีความหมายอย่างไร
 บุญส่ง : ที่บ้านผมชาย ผมเอามาทุกวัน วันละ 4 เม็ค 5 เม็ค
 ชัช : เม็คมันยาวไป เม็คต้องป้อม ๆ
 บุญส่ง : อันนี้เขาขยายให้มันใหญ่
 สุรพล : ตัวหนังสือเยอะกว่านี่
 บุญส่ง : เอาแค่นี้แหละ
 ๘. : ใครว่าไงอีก สุชาติละไม่แสดงความเห็นบ้าง เทรอ
 ปริญญา : คิดไม่ได้ กิดไม่ออก
 เพทาย : ฮี กิดไม่ออก
 ๘. : คนวาดเป็นอย่างไบบ้าง
 ยงยุทธ : อม ฮอลด์ เสียกิด ไม่อมไม่ไค่ ลงแดง
 ๘. : ใครวิจารณ์อะไรอีก
 ยงยุทธ : ไม่มี ควรผ่าน ไม่มีอะไรให้วิจารณ์

- เพทหาย : เขาเป็นคนใจเย็น ใจสี่เหลี่ยม
 สุทธิชัย : ใจเย็นครับ
 ผ. : เพทหายกับสุทธิชัย เขาวิจารณ์ว่าเป็นคนใจเย็น บุญส่งว่าไงบ้าง
 บุญส่ง : ก็เหมือนกับของสมานครับ บางทีก็เย็น บางทีก็ไม่เย็น
 ยงยุทธ : แต่ส่วนใหญ่ เขาใจเย็นอะ
 ผ. : ภาพของบุญส่ง เป็นไง
 ยงยุทธ : ผ่านครับ
 เพทหาย : ผ่านครับ
 ผ. : เอาภาพใครต่อ
 บุญส่ง : ภาพนางก็ถือว่า
 ปริชญานันท์ : เทรียนุบาท
 เพทหาย : สตางค์
 นันท์ : ของผม รูปเทรียนุบาท ด้านหลัง
 สุรพล : ทำไมไม่กลมละ
 เพทหาย : ครุฑ ทำไมใหญ่ละ
 สุรพล : ครุฑฉีกปกติ เทรียนุบาทลอม
 เพทหาย : ก็ถูกจับขี้
 สมาน : โม่แบบเทรียนุบาทลอม เคยเห็นหรือเปล่า
 เพทหาย : ที่ริม ๆ ทำไมต้องใจสี่แฉงละ
 สมาน : ขอบมัน
 เพทหาย : เอ้า ขอบมันสี่แฉงเรอะ
 ผ. : ขอบเลน
 ผ. : เออ พูดถึงเรื่องเทรียนุบาทก็เกี่ยวกับเงินทอง นี่เราลองมา
 ให้ความคิดเห็นว่า เราจะทำอย่างไร เราคิดอย่างไร เกี่ยวกับ
 เงินที่คุณพ่อคุณแม่ให้มาใช้จ่าย

- บุญส่ง : เขาให้เรา มา เราก็ต้องไปอย่างประหยัดที่สุด
- ยงยุทธ : เอาข้าวมากิน จะไปประหยัด
- บุญส่ง : เอาข้าวมากิน ก็จะไปลดไปแล้ว เอาข้าวมากิน ก็ไม่ต้องกินอะไรอีก
ข้างบนห้องก็มีน้ำ กินข้าวอย่างเดียว เงินที่ใหม่มากก็เก็บไว้
- ปริญญาน : กินข้าวอย่างเดียวไม่มีกับแครง
- สมาน : เงินที่ใ้มาควรเก็บไว้บ้าง อย่างเวลาได้ไปเรียนสูง ๆ ก็เอา
เงินมาใช้ได้ไม่ต้องขอพ่อแม่
- เพทหาย : เวลาเปิดเรียน จะได้นำมาซื้อเสื้อผ้า
- ยงยุทธ : ไม่ควรใช้สุรุ่ย สุร่าย
- ผ. : สมาชิกเคารพกติกาหน่อย ไม่ซุ่มซิบ ใ้กรมีความเห็นเพิ่มเติมอีก
เอาละนั่นเกี่ยวกับภาพของเพทหาย ก่อไปภาพของใคร
- บุญส่ง : เอาภาพข้างบน ของสุรพล
- เพทหาย : ที่มีพระอาทิตย์
- บุญส่ง : ที่มีพระอาทิตย์รูปเหมือนเค้า
- สุรพล : ภาพผม มีดวงอาทิตย์ ทะเล เมฆ ภูเขา ถิ่นหญ้า
- เพทหาย : เป็นไปไม่ได้ เมฆใจเป็นอย่างนั้น
- สุรพล : เค้า ก็วาดเขาเองนี่
- ปริญญาน : ทะเล แข็งที่อะไร
- บุญส่ง : ที่ตรงสีน้ำตาลนั่นอะไร
- สุรพล : ภูเขา
- ผ. : คนวาง เป็นใจ
- ชัยรัตน์ : ชอบสิ่งที่ไม่เป็นจริง
- ผ. : ลองอธิบายให้เพื่อนฟังซิ
- ชัยรัตน์ : ทำอะไรที่ผิดไปจากความจริง ชอบแต่งเติม
- สมาน : วิจารณ์ ทำอะไรง่าย ๆ ชอบอะไรก็ทำอย่างนั้น

- เพททาย : ชอบตามใจตัวเอง
- ณ. : สุรพลว่าไงบ้าง
- สุรพล : จริงบ้างไม่จริงบ้าง ที่จริงก็ที่ว่าชอบต่อเติมอะไรนั่น
- เพททาย : แล้วที่ว่าชอบตามใจตัวเอง อยากจะทำอะไรก็ทำละ
- สุรพล : เป็นบางที อย่างวันนี้ ผมอยากจากรดอย่างนี้ ผมก็จากรด วันหน้าผม
อาจจากรดอย่างอื่น
- ณ. : ใครมีอะไรเพิ่มเติมบ้าง เอาละ นั่นเป็นภาพของสุรพล วันนี้
เวลาก็ดมดลงพอกี้ สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้วิจารณ์ ก็เอาไว้ครั้งต่อไป

ประวัติผู้เขียน

นายณรงค์ ฮอนาม เกิดที่จังหวัดพังงา สำเร็จการศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา
(กศ.บ.) เกียรตินิยม อันดับ 2 ปีการศึกษา 2518 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

